

ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΟΙ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΙ

Παλιά Σωτηρίτσα

Στην είσοδο του χωριού ο ξενώνας “Αγνάντι” δεσπόζει στο λοφίσκο του.

Τμήμα της Παλιάς Σωτηρίτσας. Πίσω ο οικισμός της Μελίβοιας.

ΚΕΙΜΕΝΟ: ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΜΠΑΣΓΙΟΥΡΑΚΗΣ
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ: ANNA ΚΑΛΑΪΤΖΗ

Ο **Κίσαβος**, το υπέροχο αυτό Θεσσαλικό βουνό, δεν μας είναι άγνωστο. Στη διάρκεια των τελευταίων χρόνων είχαμε πολλές φορές την ευτυχία να περιπλανηθούμε σε όλες σχεδόν τις βατές δασικές του διαδρομές αλλά και σε πολλές δύσβατες και απόκρυφες. Ανεβήκαμε στην κορυφή του, μαγευτήκαμε από τον πλούτο της βλάστησης στα εκπληκτικά του μονοπάτια, ξεδιψάσαμε από τις αναρίθμητες πηγές του, αφεθήκαμε στην απαράμιλλη διαύγεια των νερών στις παραλίες του.

Εξίσου καλά πιστεύαμε ότι γνωρίζαμε τους οικισμούς του, ορεινούς και παραθαλάσσιους. Όταν λοιπόν μας μίλησαν για την **Παλιά Σωτηρίτσα**, είμασταν αρχικά βέβαιοι, ότι εννοούσαν την παραλία της.

Μόνον όταν συμβουλευθήκαμε έναν λεπτομερή χάρτη της περιοχής, αντιληφθήκαμε τη διακριτική παρουσία του μικρού οικισμού στην ενδοχώρα, κοντά στον πολύ μεγαλύτερο οικισμό της Μελίβοιας.

-Τι το ιδιαίτερο όμως έχει η Σωτηρίτσα; ρωτάω τον άνθρωπο που μου μίλησε γι' αυτήν.

-Έναν ωραίο ξενώνα και μια εξίσου ωραία ταβερνούλα. Επιπλέον, μερικές από τις πιο ειδυλλιακές πεζοπορικές διαδρομές σε μια φύση ανέγγιχτη ακόμα από το μαζικό τουρισμό που σαρώνει τα παραλία.

Δεν χρειαζόμασταν ν' ακούσουμε περισσότερα. Το επόμενο κιόλας Σαββατοκύριακο στρίβαμε αριστερά από την είσοδο της Κοιλιάδας των Τεμπών με κατεύθυνση προς τα παραλία της Λάρισας.

Η ταβερνούλα του Αντώνη Δημηνίκου στην πλατεία του χωριού.

Η ΠΡΩΤΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Δεν πάει πάνω από μια δεκαετία που ανακαλύψαμε τα παράλια της Λάρισας. Προσανατολισμένοι κι εμείς - όπως και η συντριπτική πλειοψηφία των Θεσσαλονικιών - σχεδόν μονοδιάστατα προς τα κάλλη της Χαλκιδικής, αγνοούσαμε τι υπήρχε πίσω από τον ορεινό όγκο του Κισσάβου, μόλις μερικά χιλιόμετρα μακριά από τα Τέμπη. Άλλωστε και οι περισσότεροι Έλληνες αμφιβάλλω αν γνωρίζουν, ότι η Λάρισα, εκτός από την εκτεταμένη της πεδιάδα, διαθέτει και παράλια. Που είναι βέβαια πασίγνωστα και εξαιρετικά δημοφιλή, εδώ και πολλές δεκαετίες, στους κατοίκους της Θεσσαλίας.

Και όχι άδικα. Όλη η ακτογραμμή από τον Πλαταμώνα ως τον Αγιόκαμπο είναι ένας συναρπαστικός συνδυασμός από ρηχές και χρυσαφένιες αμμουδιές, κόλπους και αθέατους ορμίσκους με βλάστηση που καταλήγει ως τη θάλασσα και, αμέσως μετά, μια αχανή βοτσαλωτή παραλία, μια απέραντη ευθεία 14 σχεδόν χιλιομέτρων με διαυγέστατα νερά, το

καμάρι των παραλίων της Λάρισας. Στο μέσον περίπου αυτής της εκπληκτικής ευθείας, και λίγο πριν από τον Αγιόκαμπο, βρίσκεται η **Κάτω Σωτηρίτσα**, σε απόσταση 160 χλμ από τη Θεσσαλονίκη. Σ' ένα σημείο του παραλιακού δρόμου υπάρχει μια πινακίδα προς το Δημαρχείο της Μελιβοίας και δίπλα της άλλη μία προς τον ξενώνα "**Αγνάντι**" της Παλιάς Σωτηρίτσας. Στρέβουμε δεξιά, διασχίζουμε τον οικισμό της Κάτω Σωτηρίτσας και αρχίζουμε ν' ανηφορίζουμε ανάμεσα από οπωρώνες, ελαιώνες και πυκνή θαμνώδη βλάστηση από πουρνάρια, ρείκια και κουμαριές. Σε απόσταση 6,7 χιλιομέτρων από την παραλία βρισκόμαστε μπροστά στον ξενώνα Αγνάντι, στην είσοδο του οικισμού.

Είναι Γενάρης, καιρός μολυβένιος και ψυχρός, ένας ισχυρός βοριάς κατεβαίνει από τις χιονισμένες ανατολικές πλαγιές του Κισσάβου και σαρώνει τον εκτεθειμένο λοφίσκο του ξενώνα. Ο **Στέλιος** και η **Βάσω** μας υποδέχονται με ζεστό καφέ και αναμμένο τζάκι. Από τις μεγάλες γυάλινες επιφάνειες της ωραίας αίθουσας υποδοχής και πρωινού αγναν-

τεύουμε τα βαριά σύννεφα, όπως στροβιλίζονται πάνω απ' το βουνό. Μια θέα, ακόμη επιβλητικότερη, μας περιμένει στα μεγάλα μπαλκόνια των διαμερισμάτων του ξενώνα. Το βλέμμα αγκαλιάζει ταυτόχρονα και ανεμπόδιστα το βουνό και το ανταριασμένο Αιγαίο.

-Είστε άτυχοι, λέει ο Στέλιος. Με καθαρή ατμόσφαιρα μπορούμε να ξεχωρίσουμε στα Α-ΒΑ, ψηλότερα από οτιδήποτε άλλο, το περίγραμμα της κορυφής του Άθω και ανατολικότερα ακόμα, τις χαμηλές στεριές της Χερσονήσου της Κασσάνδρας.

Ετοιμαζόμαστε να ξεκινήσουμε μια πρώτη περιήγηση στον μικρό οικισμό, αρχίζει όμως μια ψιλή βροχή, που δυσχεραίνει τις κινήσεις μας. Βρίσκουμε λοιπόν ζεστό καταφύγιο στην ταβερνούλα του **Αντώνη Δημηγίου "Παλιά Σωτηρίτσα 1912"**. Δίπλα στην πλατειούλα του χωριού, η ταβέρνα είναι ένα πετρόχτιστο οίκημα εξαιρετικής αρχιτεκτονικής, σχεδιασμένη και κατασκευασμένη από τον εξειδικευμένο μηχανικό και καλό μας φίλο **Θόδωρο Σου-**

λιώτη, από το Μεταξοχώρι Αγιάς.

Όλα στην ταβέρνα είναι υπέροχα, το μεγάλο τζάκι με τα κούτσουρα, η θαυμάσια εναρμόνιση της πέτρας και του ξύλου, η πρόθυμη εξυπηρέτηση και οι καταπληκτικές γευστικές δημιουργίες του μάγειρα **Βασίλη**, με την μακρόχρονη θητεία σε σκάφη αναψυχής και ξενοδοχειακά συγκροτήματα. Ξεχωρίζουμε τα σνικωτάκια με άνηθο και φρέσκο κρεμμυδάκι, το αρνάκι γάστρας, το χοιρινό σε κληματόβεργα και τις εξαιρετες παραδοσιακές πίτες, κοτόπιτα και χορτόπιτα.

Απομείνουμε ετοιμαζόμαστε ν' αναχωρήσουμε για Θεσσαλονίκη, ο Στέλιος όμως και η Βάσω επιμένουν, πως μετά το κρασάκι, μια μικρή ανάπαυση μας είναι απαραίτητη.

Μας οδηγούν στον δεύτερο όροφο μιας από τις δύο κτιριακές μονάδες του ξενώνα. Είναι ένα υπέροχο διαμέρισμα, που όπως και τα υπόλοιπα, αποτελείται από ξεχωριστή κρεβατοκάμαρα και σαλόνι, που επαρκούν για τη φιλοξενία μιας οικογένειας. Οι χώροι είναι άνετοι και ευχάριστοι, με διακριτική διακό-

Το εσωτερικό της ταβέρνας, που συνδυάζει άριστα την πέτρα και το ξύλο, οφείλεται στην εξαιρετική σχεδίαση και κατασκευή του μηχανικού Θόδωρου Σουλιώτη.

Χτισμένος σύμφωνα με τη φυσική κλίση του εδάφους ο ξενώνας “Αγνάντι” δικαιώνει απόλυτα την ονομασία του, αφού εξασφαλίζει θέα απεριόριστη τόσο στο Αιγαίο όσο και στον Κίσαβο.

σημηση και με έπιπλα πολύ καλής ποιότητας. Ο εξοπλισμός περιλαμβάνει αυτόνομη θέρμανση, μεγάλο ψυγείο και τηλεόραση, ηλεκτρική κουζίνα και όλα τα σκεύη που είναι απαραίτητα για την παραμονή μιας οικογένειας. Σ' ένα σημείο του σαλονιού δεσπόζει το τζάκι, εφοδιασμένο με προσανάμματα και άφθονα ξερά ξύλα κουμαριάς. Δεν μπορούμε ν' αντισταθούμε. Σβήνουμε την απρόσωπη κεντρική θέρμανση και ανάβουμε το τζάκι. Ξεπηδούν αμέσως πλούσιες φλόγες από τα ξερά ξύλα κουμαριάς, ένας υπέροχος ρομαντικός σύντροφος στο σκοτεινό χειμω-

νάτικο απόγευμα.

Κορυφαίο σημείο του διαμερίσματος είναι το μπαλκόνι, με προσανατολισμό που καταλαμβάνει όλο το τόξο από τα ΒΔ ως τα ΝΑ.

Το εσωτερικό των διαμερισμάτων είναι ευρύχωρο, λειτουργικό και ευχάριστο για κάθε εποχή του έτους.

Καλύπτεται από κεραμοσκεπή. Από την άνοιξη ως το προχωρημένο φθινόπωρο είναι χώρος ιδανικός για ρεμβασμό, καφεδάκι ή ακόμη και γεύμα, με θέα απεριόριστη σε βουνό και θάλασσα, σε συνθήκες απόλυτης

γαλήνης. Δυστυχώς ο ψυχρός βοριάς δεν μας επιτρέπει να το χαρούμε παραπάνω από λίγα λεπτά. Ακολουθώντας την προτροπή των φίλων μας αποφασίζουμε να χαλαρώσουμε για λίγο, με μοναδικούς ήχους στ' αντιά μας το σφύριγμα του ανέμου και το τριζοβόλημα των ξύλων κουμαριάς. Καθώς πέφτει το σκοτάδι αποχαιρετάμε τον Στέλιο και τη Βάσω και ξεκινάμε το ταξίδι της επιστροφής. Στην πρώτη αυτή προσέγγιση δεν είχαμε τη δυνατότητα να γνωρίσουμε το χωριό ούτε τα μονοπάτια και τη φύση. Φεύγουμε όμως με τις ωραιότερες εντυπώσεις από την καλή καρδιά και την φιλοξενία των κατοίκων του.

ΔΥΟ ΜΗΝΕΣ ΜΕΤΑ

-Και βέβαια το ξέρω το **Φαράγγι της Σωτηρίτσας**, λέει ο φίλος μας **Κυριάκος Παπαγεωργίου** από το Βόλο. Δεν έχει την αριότητα και το μέγεθος άλλων φαραγγιών, είναι όμως ειδυλλιακότατο και πανέμορφο. Επιπλέον είναι εξαιρετικά βατό και φιλόξενο για όλη την οικογένεια, ένας ξεκούραστος περίπατος σε μια φύση σπάνιας ομορφιάς.

Δυο μήνες λοιπόν μετά την πρώτη μας προσέγγιση επιχειρούμε ένα νέο ταξίδι στη Σωτηρίτσα. Τη φορά αυτή αποφασίζουμε ν' ακολουθήσουμε την γνωστή μας από παλιά ορεινή διαδρομή του Κισσάβου, που, ξεκινώντας από την Καρίτσα, καταλήγει στην Μελίβοια και μετά στην Σωτηρίτσα.

Στην έξοδο της Καρίτσας η απόσταση από το κέντρο της Θεσσαλονίκης είναι 133 χλμ. Εγκαταλείπουμε την ασφάλτο που κατηφορίζει προς το "Κόκκινο Νερό" και τις παραλίες

1:50.000, Road Editions) και συμπεραίνουμε, πως και οι δύο δρόμοι, μετά από μια παράλληλη πορεία, καταλήγουν στη Μελίβοια. Είναι λοιπόν απλά θέμα επιλογής.

-Σε λίγο θα βεβαιωθούμε, ποιον δρόμο είχαμε ακολουθήσει στο παρελθόν, λέω στην Άννα.

3,5 χλμ. μετά την Καρίτσα διασχίζουμε ένα ρέμα με πλούσια ροή, που δεν μπορεί να είναι άλλο από το ρέμα που διασχίζει το περίφημο "**Φαράγγι της Καλυψώς**", ένα από τα πιο συναρπαστικά αλλά και άγνωστα της Ελλάδας, που μόλις τα τελευταία χρόνια έχει αξιοποιηθεί. (ΕΛΛ. ΠΑΝΟΡ. Τεύχος 19, Χειμώνας 2000). Όπως κινούμαστε πολύ αργά, διακρίνουμε ανάμεσα από τα γυμνά κλαδιά, κάτω από το δρόμο, έναν καταρράκτη, που μοιάζει να είναι πολύ θεαματικός.

-Δεν είναι αυτή η γνωστή μας διαδρομή, λέει κατηγορηματικά η Άννα. Ο καταρράκτης που είχαμε τότε συναντήσει και φωτογραφίσει ήταν πιο κοντά στο δρόμο και πολύ μικρότερος.

Σταματάμε το αυτοκίνητο και παρατηρούμε

Από το Φαράγγι της Καλυψώς το νερό ρέει ασταμάτητα όλο το χρόνο. Κάτω από το δρόμο σχηματίζεται ένας ωραίος καταρράκτης.

και ακολουθούμε δεξιά τον χωματόδρομο με κατεύθυνση προς Μελίβοια. Ο Μάρτης διανύει ήδη το δεύτερο μισό της διαδρομής του. Μετά τον τραχύ φετινό χειμώνα, η φύση ξαναγιάνει. Το δάσος του Κισσάβου μας υποδέχεται θαλερό και ανοιξιότατο, με ανθισμένα ρείκια, καταπράσινες αριές και κουμαριές, χρώμα διακοσμημένο με πολύχρωμα αγριολούλουδα. Στα κλαδιά ωστόσο της καστανιάς και της οξυάς η Άνοιξη αργεί ακόμα, παραμένουν γυμνά και στερημένα από φυλλώματα. Έτσι το βλέμμα διεισδύει ανάμεσά τους ανεμπόδιστα, φτάνει μέχρι τη γαλανή επιφάνεια του Αιγαίου. 2 χλμ. μετά την Καρίτσα ο καλός και αξιόπιστος δασικός δρόμος διχάζεται. Ένα τμήμα του συνεχίζει ευθεία, ενώ ένα άλλο ανηφορίζει δεξιά. Δυστυχώς δεν υπάρχει κάποια πινακίδα και ο περιηγητής, θα βρεθεί μοιραίως μπροστά σε δίλημμα. Ανατρέχουμε στις προ τετραετίας αναμνήσεις μας προσπαθώντας να θυμηθούμε, ποιον δρόμο είχαμε τότε ακολουθήσει. Συμβουλευόμαστε τον λεπτομερή οδικό χάρτη του Κισσάβου (**Κισσάβος,**

τον καταρράκτη, που ξεχύνεται με ορμή στο βάθος της κοίτης του ρέματος. Μας χωρίζει απ' αυτόν ένα πολύ απότομο προαές, μήκους 60-70 μέτρων, με εξαιρετικά έντονη κλίση. Ευτυχώς είναι δασωμένο και το χώμα του δεν δείχνει ολισθηρό.

Φορτωνόμαστε τις μηχανές και τον βαρύ τρίποδα και αρχίζουμε την κατάβαση με μεγάλη προσοχή. Καθώς πλησιάζουμε ο ήχος του νερού γίνεται εντονότερος και, μερικά μέτρα πάνω από τον καταρράκτη, μας χτυπάει στο πρόσωπο μια απίστευτη υγρασία. Η υγρασία αυτή, καθώς και το παχύ στρώμα των χειμωνιάτικων ξεροφυλλων που καλύπτουν κάποιες αόρατες επικλινείς πλάκες, δημιουργούν ύπουλες κακοτοπίες, που παραλίγο να μας στοιχίσουν πτώση, με απρόβλεπτες συνέπειες για ανθρώπους και μηχανές.

Ο καταρράκτης ωστόσο προβάλλει απέναντί μας μεγαλόπρεπος, ανάμεσα σε μεγάλα πλατάνια και καστανιές. Το ύψος του ξεπερνάει τα 10 μέτρα και η ροή του νερού είναι εντονότατη. Ολόγυρα οι πλαγιές είναι διακο-

Κατακόκκινες ανεμώνες, ένα από τα ωραιότερα αγριολούλουδα της Άνοιξης.

σημιμένες με τα ωραιότερα χρώματα της Άνοιξης, λευκές και ροζ πρόμιουλες, ανεμώνες και πολλά άλλα αγριολούλουδα. Δίπλα στο ρέμα κείτονται τρία κομμάτια κορμών καστανιάς, που είναι κομμένοι με τόση ακρίβεια, ώστε σχηματίζουν απόλυτα συμμετρικό σχήμα κυλίνδρων. Δοκιμάζω να σηκώσω έναν απ' αυτούς, το βάρος του πλησιάζει τα 15 κιλά. Ύστερα υψώνω τα μάτια μου στο εχθρικό πρανές που με χωρίζει από το δρόμο και αφήνω αμέσως τον κορμό στο έδαφος.

-*Ούτε να το σκέφτεσαι*, μου λέει η Άννα και αρχίζει την ανάβαση. Τι ήταν να το πει; Περνάω τον τρίποδα στην πλάτη μου χιαστί, σηκώνω με αποφασιστικότητα τον κορμό και επιχειρώ τα πρώτα βήματα. Μετά από δέκα μέτρα μου φαίνεται, πως σε κάθε βήμα βαραίνει κατά ένα κιλό. Η Άννα συνεχίζει, χωρίς να αντιλαμβάνεται τι συμβαίνει πίσω της. Κάποια στιγμή γυρίζει το κεφάλι και με βλέπει ν' αγκομαχώω στα μισά της διαδρομής. Κάποτε, μετά από αιώνες, τελειώνει ο εκούσιος γολγοθάς μου, φτάνω στο δρόμο ξέπνοος

και μουσκεμένος στον ιδρώτα. Η Άννα κουνάει το κεφάλι της σαν ν' αντικρύζει έναν τρελό. *-Και έκανες όλον αυτό τον κόπο για το τζάκι; -Όχι, για να έχουμε ένα αυθεντικό και ωραίο σκαμνάκι στο μπαλκόνι μας, ενθύμιο απ' τον Κίσαβο.*

6,5 χλμ. μετά την Καρίτσα προβάλλει δίπλα στο δρόμο μια πετροχίστη πηγή με άφθονη ροή εξαιρετικού νερού. Πίνουμε αχόρταγα και γεμίζουμε ένα 18λιτρο δοχείο, που πάντα έχουμε μαζί μας. Βρισκόμαστε ήδη σε υψόμετρο 500 μέτρων, ανάμεσα στα απέραντα κασταναριά κάνουν την εμφάνισή τους τα πρώτα μεγάλα δέντρα οξυάς.

7 χλμ. μετά την Καρίτσα φτάνουμε σε μια βασική διακλάδωση, σηματοδοτημένη - ευτυχώς - από το Δασοαρχείο Λάρισας. Αριστερά ο δρόμος κατηφορίζει προς "Αρκουδοπούρνη" και Μελίβοια (12χλμ.), ενώ δεξιά κατευθύνεται προς "Ξυνομηλιά" (5), "Ανατολή" (16) και "Μεγαλόβουσο" (21 χλμ.). Φεύγουμε κάτω αριστερά και αμέσως μετά βρισκόμαστε σ' ένα πελώριο φαράγγι, που το στόμιό του

καταλήγει χαμηλά στο Κόκκινο Νερό και στο Αιγαίο. Ήδη η βλάστηση εμπλουτίζεται με πεύκα και κέδρα. Διασχίζουμε συνεχώς μικρά και μεγάλα ρέματα με άφθονο νερό, ενώ το οδόστρωμα εξακολουθεί να είναι πολύ φιλικό, εκτός από σποραδικά σημεία με λάσπη.

Στα **10 χλμ.** συναντάμε ρέμα με πλούσια ροή και τιμεντένιο "υδρομετρικό σταθμό". Σε σκιερά πρανή, κάτω από ξερά φύλλα οξυάς, διακρίνεται παχύ στρώμα χιονιού, που οπωσδήποτε θα μείνει εκεί για πολύ καιρό ακόμα.

Στα **12,5 χλμ.** μας προβληματίζει για λίγο μια διακλάδωση του δρόμου χωρίς πινακίδα. Τελικά επιλέγουμε να κατηφορίσουμε αριστερά. Μετά από 1,4 χλμ. βρίσκουμε μπροστά μας πινακίδα του Δασαρχείου με χάρτη της περιοχής, καθώς και το αρχικό παρακλάδι της διαδρομής, που είχαμε συναντήσει έξω απ' την Καρίτσα.

Τέλος, στα **21,3 χλμ.** από την αρχή της δαι-

κής μας διαδρομής, μπαίνουμε στα πρώτα σπίτια της Μελίβοιας. Διασχίζουμε το μεγάλο και αμφιθεατρικό χωριό και, **26 χλμ.** ακριβώς από την Καρίτσα, φτάνουμε στην μικρή πλατεία της Σωτηρίτσας. Είναι μια γοητευτική ορεινή διαδρομή, που, ιδιαίτερα κατά τους θερινούς και φθινοπωρινούς μήνες, την συνιστούμε ανεπιφύλακτα.

ΣΤΗΝ ΩΡΑΙΑ ΦΥΣΗ ΤΗΣ ΣΩΤΗΡΙΤΣΑΣ

ΣΤΟΝ ξενώνα μας υποδέχονται η Βάσω και ο Στέλιος. Δύο μήνες μετά την πρώτη εκείνη χειμερινή γνωριμία, ο καιρός έχει αλλάξει αισθητά. Το τζάκι στην αίθουσα υποδοχής είναι σβηστό κι ένας ήλιος ζεστός μας προσκαλεί να πιούμε τον καφέ μας στο μπαλκόνι. Είναι ήδη αργά για να επισκεφθούμε το φαράγγι, πριν όμως χαμηλώσει ο ήλιος προς τη δύση, ξεκινάμε να γνωρίσουμε

Πεύκα του είδους *Pinus maritima* (Πεύκη θαλασσία). Είδος εισαγόμενο και σπάνιο που χρησιμοποιήθηκε για αναδασώσεις στη Σωτηρίτσα στις αρχές της δεκαετίας του '60. Οι βελόνες του με μήκος 22-23 εκ. είναι περίπου διπλάσιες από των κοινών πεύκων.

Πανοραμική άποψη της Σωτηρίτσας από τον λοφίσκο που βρίσκεται πάνω από το χωριό.

Η αφθονία των λουλουδιών ευνοεί και την ανάπτυξη της μελισσοκομίας.

την γύρω περιοχή.

Ακριβώς δίπλα από την είσοδο του ξενώνα αρχίζει ένας χωματόδρομος, που μετά από λίγο ανηφορίζει απότομα στις παρυφές ενός συμπαγούς και πανέμορφου πευκοδάσους. Πάνω από το δασάκι σχηματίζεται ένας λοφίσκος, που ακριβώς η μισή κορυφή του είναι γυμνή ενώ η άλλη καλυμμένη από τα πεύκα. Τα πεύκα αυτά είναι παρατεταγμένα σε απόλυτα ευθεία γραμμή, πράγμα που υποδηλώνει, ότι είναι προϊόν αναδάσωσης.

Το ξέφωτο στο γυμνό τμήμα φιλοξενεί μερικές κυψέλες και είναι σκεπασμένο με αναρίθμητες μωβ ανεμώνες.

Κατεβαίνουμε από το αυτοκίνητο. Η Άννα φωτογραφίζει μελίτσια και ανεμώνες ενώ εγώ ξεκινάω έναν μικρό περίπατο στο δάσος. Καθώς βαδίζω ανάμεσα στα πεύκα και παραμερίζω τα χαμηλότερα κλαδιά, τα χέρια μου αγγίζουν διαρκώς τις καταπράσινες πευκοβελόνες. Κόβω μερικές και τις παίζω στα δάχτυλά μου αφηρημένα. Και τότε ξαφνικά συνειδητοποιώ, ότι το μήκος και το πάχος τους είναι αφύσικα μεγάλα, ενώ επιπλέον είναι

εξαιρετικά σκληρές και ανθεκτικές.

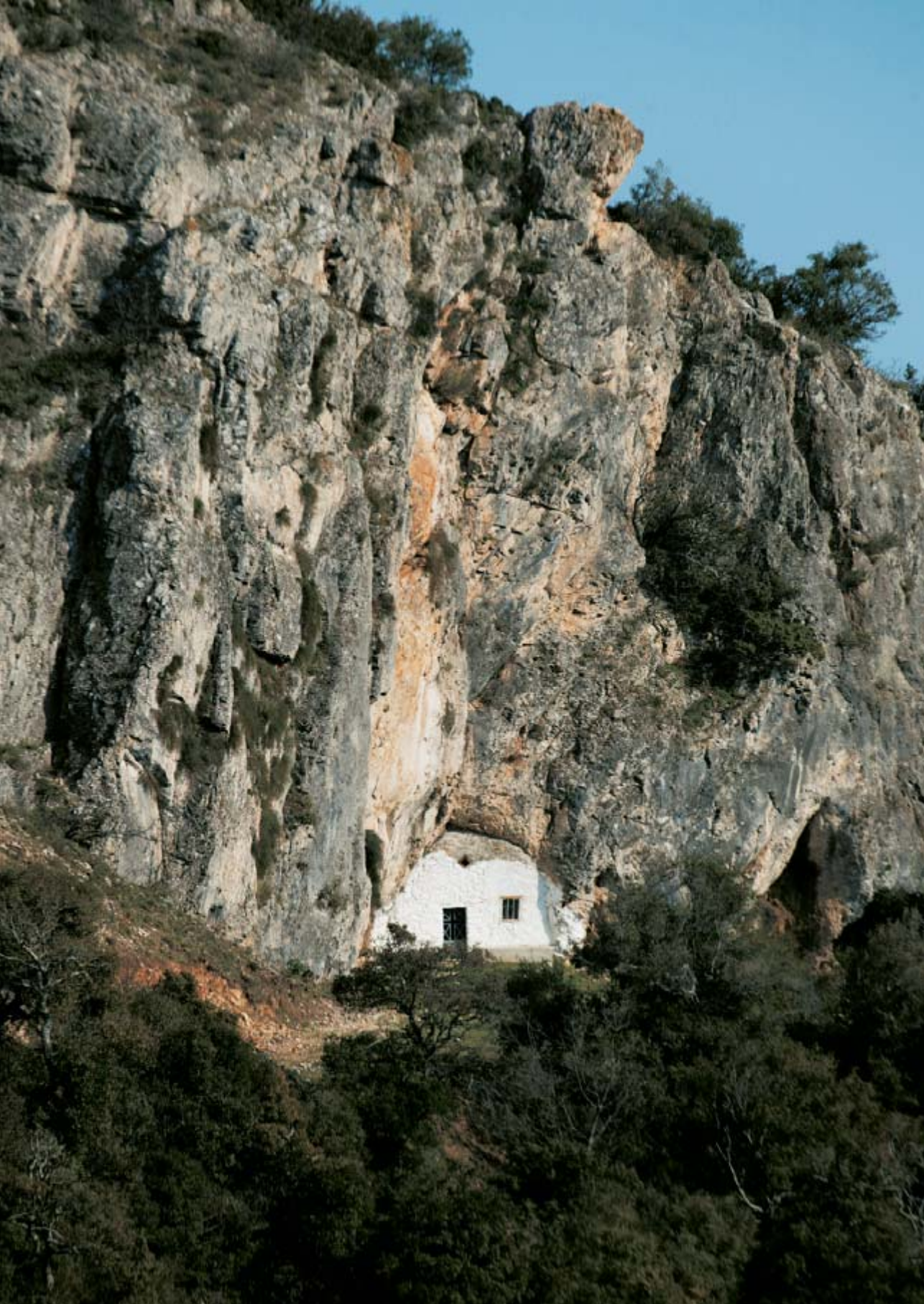
Μετά από τόση εμπειρία σε πευκοδάση σε τόσο διαφορετικούς τόπους στην Ελλάδα, είναι η πρώτη φορά που συναντώ παρόμοιο είδος πεύκου.

-Και βέβαια τα πεύκα είναι όμοια με εκείνα της μικρής συστάδας, στον δρόμο κάτω απ' τον ξενώνα, παρατηρεί πολύ εύστοχα η Άννα. Κόβω μερικές πευκοβελόνες και τις παίρνω μαζί μου για να τις αναγνωρίσει κάποιος ειδικός και να τις συγκρίνω με τις αντίστοιχες των πεύκων της Θεσσαλονίκης.

Από το υψόμετρο των 250 μέτρων αγναντεύουμε στα νότια την μακρόστενη κορυφή του Μαυροβουνίου, ενώ πίσω του διακρίνονται αχνά οι Πηλιορείτικες κορυφές. Όλος ο ανατολικός ορίζοντας καλύπτεται από την γαλάζια επιφάνεια του Αιγαίου και στην ακτογραμμή ξεχωρίζουν καθαρά οι παραθαλάσσιοι οικισμοί της Σωτηρίτσας και του Αγιοκάμπου. Στην αντικρινή πλαγιά στα δυτικά, σε μικρά ξέφωτα ανάμεσα στα σκουροπράσινα πουρνάρια, ένα κοπάδι κατσικιών μοιάζει με μικρά ανοιχτόχρωμα σημαδάκια

Ο μεγάλος και αμφιθεατρικά χτισμένος οικισμός της Μελίβοιας, ακριβώς απέναντι από τη Σωτηρίτσα.

που μετακινούνται διαρκώς. Το ελαφρό αεράκι φέρνει στ' αυτιά μας κάθε τόσο τον γλυκό ήχο από τα κουνουράκια τους. Μια διακλάδωση του δρόμου ανηφορίζει προς τα ΒΔ σ' έναν άλλο λοφίσκο, με τις πλαγιές του καλυμμένες με ανεμώνες και με θυμάρι που μοσχοβολάει μεθυστικά. Είν' ένα κορυφαίο σημείο θέας, τόσο προς την Σωτηρίτσα που προβάλλει κάτω από τα πόδια μας, όσο και προς την Μελίβοια που απλώνεται μεγαλόπρεπα σ' όλη την μεγάλη αντικρινή πλαγιά. Συνεχίζουμε την περιήγησή μας στις παρυφές του οικισμού με κατεύθυνση πάντα δυτική. Μετά από 300 περίπου μέτρα φτάνουμε στο ασφάλτινο οδικό δίκτυο που οδηγεί προς την Μελίβοια, ήδη όμως αποσπιά την προσοχή μας προς τα ΝΔ ένας λόφος, που σαν κώνος υψώνεται πάνω απ' τα πουρνάρια. Στην κορυφή του ασπρίζει ο μικρός, χαριτωμένος όγκος ενός εξωκκλησιού. Είναι ο **Προφήτης Ηλίας**, ένα εξωκκλήσι πετρόχτιστο, ασβεστοχρωμένο και με σκεπή από αμιαντολαμαρίνα.

Το σπηλαιώδες εξωκκλήσι του Αγ. Παντελεήμονα χτισμένο στη βάση τεράστιου ασβεστολιθικού όγκου.

Το εσωτερικό του είναι λιτό και με αρκετές φθορές στα ξύλα της σκεπής. Η θέα από το υψόμετρο των 300 περίπου μέτρων του λοφίσκου είναι μοναδική σε όλο τον περιμετρικό ορίζοντα. Το βλέμμα μας σταματάει ξαφνικά χαμηλά στα ανατολικά. Σε απόσταση όχι μεγαλύτερη των 500 μέτρων, ορθώνεται ένα επιβλητικό και συμπαγές συγκρότημα βράχων πάνω απ' τα πουρνάρια. Στη βάση του ασπρίζει έντονα η ασβεστοχρωσμένη είσοδος ενός εξωκκλησιού. Είναι το σπηλαιώδες εξωκκλήσι του **Αγίου Παντελεήμονα**. Ένας στενός αγροτικός δρόμος, που δεν ξεπερνάει τα 700 μέτρα από την ασφάλτο, οδηγεί στο εξωκκλήσι, στο χείλος μιας άγριας χαράδρας, κατάφυτης με πυκνά και αδιαπέραστα πουρνάρια. Πάνω από ένα μικρό πλάτωμα υψώνεται κατακόρυφα ο μεγάλος βράχος, με ύψος που ξεπερνάει τα 15 μέτρα. Στη βάση του είναι φωλιασμένο το εξωκκλήσι. Ο μοναδικός τοίχος που είναι χτισμένος από χέρι ανθρώπου είναι ο τοίχος της εισόδου στα δυτικά. Όλοι οι υπόλοιποι τοίχοι

αποτελούνται από το κοίλωμα του βράχου, που εισχωρεί σε βάθος τουλάχιστον 6 μέτρων. Ένα αναμμένο κεράκι φωτίζει αμυδρά το εσωτερικό, που είναι λιτό και απέριττο, όπως αρμόζει σε εξωκκλήσι. Παραμερίζουμε ελαφρά στην άκρη του πλατώματος ένα ζευγάρι με τεράστιες χελώνες, παίρνουμε στροφή και με το τελευταίο φως του δειλινού επιστρέφουμε στον ξενώνα.

Απόψε η ταβέρνα του Αντώνη είναι κλειστή, μας λέει ο Στέλιος. Υπάρχει ωστόσο το καφενείο του κυρ-Γιάννη, που όλο και κάτι θα βρει να σας ετοιμάσει. Να είστε βέβαιοι, πως ό,τι φάτε θα είναι νόστιμο.

Το καφενεδάκι του **κυρ-Γιάννη** είναι στενά συνυφασμένο με την νεότερη ιστορία της Σωτηρίτσας, αφού λειτουργεί στην ίδια θέση από το 1932. Ξεκίνησε αρχικά από τον **μπαρμπα-Νικολό**, τον πεθερό του κυρ-Γιάννη και ήταν σημείο συνάντησης των γλεντζέδων του χωριού. Μπροστά στην είσοδό του παραμένει ένα λιόδεντρο μεγάλης ηλικίας. Καθώς πλη-

σιάζουμε μας κάνει εντύπωση, που στην ψυχρή νυχτερινή ώρα, η πόρτα είναι ορθάνοιχτη. Δεν κρατάει για πολύ η απορία μας. Μια μεγάλη ξυλόσομπα σκορπίζει τόσο άγρια ζέστη ολόγυρά της, που με κλειστή πόρτα θα ήταν αδύνατον κανείς να την αντέξει. Την ώρα αυτή το καφενείο είναι γεμάτο με τον αντρικό πληθυσμό της Σωτηρίτσας. Άλλοι παρακολουθούν τις ειδήσεις στην τηλεόραση, άλλοι μιλούν μεγάλωφωνα μεταξύ τους και, κάποιοι άλλοι που παίζουν χαρτιά, χτυπούν με θόρυβο το χέρι στο τραπέζι. Είναι μια ατιμόσφαιρα ζωντανή και αυθεντική, που είχαμε καιρό να συναντήσουμε. Τα μόνα ελεύθερα τραπέζια είναι δυστυχώς δίπλα στη σόμπα, εκεί που η ζέστη είναι αφόρητη. Καθώς δεν έχουμε άλλη επιλογή, αναγκάζομαστε να βολευτούμε στο ένα από αυτά. Δύο μεσήλικες που παρακολουθούν τις κινήσεις μας, σηκώνονται διακριτικά από το δικό τους τραπέζι και πηγαίνουν να παρακολουθήσουν το παιχνίδι των χαρτιών. Τους ευχαριστούμε και καθόμαστε πια σε απόσταση ασφαλείας από τη σόμπα.

Φωτογραφία των παλιών γλεντζέδων του χωριού στο καφενεδάκι, στα μέσα της δεκαετίας του '50 (Αρχ. Ν. Σοφολόγης)

Πλησιάζει ο κυρ-Γιάννης να πάρει παραγγελία με το μπλοκάκι του.

-Δεν έχω τίποτα σπουδαίο, μόνον κάτι πρόχειρο. Να, καμιά πατατούλα με αυγά, καμιά σαλάτα λάχανο, τέτοια.

-Καλά είναι κυρ-Γιάννη, μας φτάνουν.

-Έχω και δικό μου τσίπουρο από σύκα, πολύ καλό.

-Φέρτο κι αυτό.

Το τσίπουρο είναι πραγματικά εξαιρετικό. Μας το φέρνει με δυο ψαράκια τηγανιτά, ελίτσες και λάχανο σαλάτα.

-Α, ξέχασα να σας πω. Έχω και ωραίο χωριάτικο λουκάνικο και κεφαλοτύρι σαγανάκι. Αν θέλετε, μπορώ να σας τηγανίσω και μπακαλιάρο.

-Αυτά είναι τα πρόχειρα κυρ-Γιάννη;

-Ε, να, ούτε μπριζόλες έχω ούτε παϊδάκια ούτε μαγειρεμένα φαγητά.

Τα "πρόχειρα" του κυρ-Γιάννη, με τη φροντίδα της γυναίκας του, είναι το ένα νοστιμώτερο από τ' άλλο. Τα απολαμβάνουμε αργά, μέσα στη γνήσια ατμόσφαιρα του παλιού καφενείου της Σωτηρίτσας. Τους δυνατούς και ποικίλους θορύβους τους έχουμε συνηθίσει, καθόλου δεν μας ενοχλούν. Άλλωστε είναι κι αυτοί απαραίτητο συμπλήρωμα του όλου σκηηνικού. Όταν έρχεται η στιγμή να πληρώσουμε, είμαστε βέβαιοι, πως έχει κάνει λάθος ή ότι ζούμε πολλά χρόνια πίσω στο παρελθόν.

Καθώς σηκώνομαστε και καληνυχτίζουμε τον κόσμο, μας λέει ο πιο ηλικιωμένος:

-Για το θόρυβο συγχωρέστε μας. Εμείς εδώ είμαστε ζωηροί, φωνάζουμε.

-Νάστε καλά και να φωνάζετε στον τόπο σας, του απαντάω.

-Ποτέ όμως δεν μαλώνουμε μεταξύ μας, καταλήγει.

ΣΤΟ ΦΑΡΑΓΓΙ ΤΗΣ ΣΩΤΗΡΙΤΣΑΣ

Ενημερώνει το πρωινό του Μάρτη με γαλάζιο ουρανό. Πριν χαράξει η μέρα, βρισκόμαστε όρθιοι στο μπαλκόνι και περιμένουμε τον ήλιο. Δυστυχώς για άλλη μια φορά οι ατμοσφαιρικές συνθήκες δεν είναι ιδανικές. Ο Άθως παραμένει αθέατος, την ύπαρξη της Χερσονήσου της Κασσάνδρας απλά την υποψιαζόμαστε. Ακόμα και ο ήλιος ανατέλλει μουντός πίσω από την ελαφριά καταχνιά του Αιγαίου. Στην αίθουσα πρωινού ο Στέλιος και η Βάσω μας περιμένουν, ο καφές μουσχοβολάει ήδη στην καφετιέρα. Το πρωινό είναι πλούσιο: ψωμί ζυμωτό, σπιτικές μαρμελάδες και γλυκά, αυγά χωριάτικα, γιαούρτι, ντόπιο μέλι, αλλαντικά και ντόπια φέτα. Ελάχιστα χρειαζόμαστε απ' όλα αυτά, αφού σε λίγο μας περιμένει το φαράγγι.

Ξεκινάμε από τον ξενώνα με τα πόδια, διασχίζουμε το πάνω μέρος του χωριού και σε τρία λεπτά φτάνουμε στην πλατεία. 40 μέτρα

Ωραίο πέτρινο σπίτι και διακοσμητικές λεπτομέρειες πάνω από παράθυρο στην Παλιά Σωτηρίτσα.

μετά, μια ξύλινη πινακίδα δείχνει την κατεύθυνση προς το φαράγγι. Μερικές δεκάδες μέτρα πιο πάνω, ένας ακόμη δρόμος ξεκινάει από την ασφαλτο, περνάει δίπλα από την εκκλησία του Αη-Γιώργη, διασχίζει το ΒΔ τμήμα του χωριού και καταλήγει στο ίδιο σημείο με το πρώτο, πάνω απ' το φαράγγι. Και οι δύο αυτοί κατηφορικοί δρόμοι έχουν σχεδόν το ίδιο μήκος, περίπου 700 μέτρα. Αν κάποιος θέλει να αποφύγει στην επιστροφή την ανηφόρα, μπορεί να χρησιμοποιήσει και αυτοκίνητο, που το αφήνει σ' έναν διαμορφωμένο χώρο στην αρχή του μονοπατιού.

Με εξαιρετική βατότητα ξεκινάει το μονοπάτι και, σε λιγότερο από ένα λεπτό, μας φέρνει πάνω από το "Ρέμα της Βελίκας", που πηγάζει από τις ΝΑ πλαγιές του Κίτσαβου και καταλήγει στην ομώνυμη παραλία. Στο σημείο αυτό το μονοπάτι διχάζεται. Ένα τμήμα του στρωμένο με καλντερίμι συνεχίζει προς τα ΒΔ με κατεύθυνση προς τη Μελίβοια, ενώ ένα άλλο τμήμα με πέτρινα σκαλοπάτια οδηγεί στον καταρράκτη. Τα σκαλοπάτια καταλήγουν σ' ένα θαυμάσιο ξύλινο γεφυράκι, μήκους 7 περίπου μέτρων, που ενώνει τις δύο όχθες του ρέματος. Η είσοδος στο γεφυράκι είναι μεγάλωπρητη, περνάει κάτω από μια υπέροχη φυσική αφίδα που έχει δημιουργηθεί μέσα στον κορμό ενός γιγάντιου πλατάνου. Κάτω από τα πόδια μας το ρέμα κυλάει βουερό και ολοζώντανο. Αρχικά σχηματίζεται ένας μικρός καταρράκτης σε συμπαγή βράχο σμιλεμένο από την προαιώνια δράση του νερού. Αμέσως μετά ακολουθεί ο κυρίως καταρράκτης.

Λίγο μετά το γεφυράκι συνεχίζουν τα σκαλοπάτια και σε δύο λεπτά καταλήγουν στην κοίτη του ρέματος. Η φύση γύρω είναι εκπλη-

ταυτότητα, γεμάτη γοητεία και μυστήριο.

Μια λιμνούλα σχηματίζεται στο κάτω μέρος του καταρράκτη. Τα διαυγέστατα νερά της λαμπυρίζουν στο φως του ήλιου κι αυτοί οι τρεμάμενοι λαμπυρισμοί αντανακλώνται συνεχώς στα κοίλα τοιχώματα της βραχοσπηλιάς. Να λοιπόν, που σε λιγότερο από ένα τέταρτο απ' το χωριό, μπορεί να βρεθεί κα-

Αναρίθμητες πρίμουλες και πολλά άλλα αγριολούλουδα αφθονούν στο Φαράγγι της Σωτηρίτσας.

Ο πανέμορφος καταρράκτης και το εξαιρετικού φυσικού κάλλους τοπίο που τον περιβάλλει, αποτελούν πόλο έλξης για κάθε φυσιολάτρη.

κτική. Στο λαμπρό φως του ήλιου και στην πρωινή δροσιά, λεύκες, πλατάνια, κουμαριές, κέδρα, πουρνάρια και κισσοί, χαρίζουν στο τοπίο μια απίστευτη ομορφιά. Οι μικρές πλαγιές και οι όχθες χρωματίζονται από πρίμουλες και ανεμώνες. Το κορυφαίο όμως σημείο παραμένει ο καταρράκτης. Δεν είναι μόνον η θεαματική ροή νερού, που από ύψος 8 περίπου μέτρων κυλάει με ορμή ούτε τα εκατομμύρια λεπτότατα σταγονίδια, που ανάμεσα τους διαθλώνται οι ακτίνες του ήλιου. Είναι κυρίως το φυσικό περιβάλλον γύρω από τον καταρράκτη, η μόνιμα υγρή και καταπράσινη μικροβλάστηση που είναι γαντζωμένη σε κάθε σημείο των βράχων. Είναι ακόμη η πελώρια χοάνη μιας βραχοσπηλιάς, που με ύψος και άνοιγμα τοιχωμάτων πάνω από 10 μέτρα, σχεδόν απομονώνει από τη γύρω φύση τον καταρράκτη και του χαρίζει μια ιδιαίτερη

νείς σ' έναν τόπο απρόσμενης ομορφιάς, που πολύ δύσκολα αποφασίζει να τον εγκαταλείψει.

Επιστρέφουμε στο γεφυράκι και ξαναπαίρνουμε το μονοπάτι δίπλα στο ρέμα. Τεράστια πλατάνια και καστανιές, λαίμαργοι κισσοί, κλιματσίδες που κρέμονται από ψηλά σαν χοντρά σχοινιά, ξύλινο τραπεζάκι με παγκάκια, μια μικρή παιδική χαρά, ξύλινο κίσκι ξεκούρασης, γεφυράκι μήκους 9 μέτρων, πού και πού τμήματα εδάφους με το παμπάλαιο καλντερίμι, νέο γεφυράκι μήκους μόλις 3 μέτρων. Παντού αναρίθμητα αγριολούλουδα, σε κάθε βήμα βατότητα εξαιρετική, μόνιμα σ' αυτιά μας ο γλυκύτατος ήχος του νερού.

-Αναρωτιέμαι ποια νάναι η όψη αυτού του παράδεισου το καλοκαίρι με τα καταπράσινα φυλλώματα και το φθινόπωρο με τα πληθωρικά χρώματα των φυλλοβόλων δέντρων, λέω

στον Κυριάκο.

-Ακόμα ζουν στη μνήμη μου αυτές οι εικόνες, απαντάει ο φίλος μας. Κάθε εποχή του χρόνου είναι σπάνια η ομορφιά του φαραγγιού.

Αρχίζουμε ν' ανηφορίζουμε, απομακρυνόμεστε σταδιακά από τον ήχο του νερού. Προβάλλει απέναντί μας η Μελίβοια, σκαρφαλωμένη εντυπωσιακά στην ευρύτατη πλαγιά της. Το μονοπάτι μεταβάλλεται σε καλντερίμι ανηφορικό και χορταριασμένο. Σε τρία λεπτά φτάνουμε στο τέarma του, στη θέση "Πασιά", στα πρώτα σπίτια του χωριού. Μια βρύση με ωραίο μπρούντζινο στόμιο αναλαμβάνει να μας ξεδιψάσει. Καθόμαστε για λίγο δίπλα της και παίρνουμε μερικές ανάσες. Είναι απαραίτητες, γιατί αμέσως μετά αρχίζει ένας άχαρος τοιμεντόδρομος, εξαιρετικά ανηφορικός, που μετά από ένα κάθιδρο δεκάλεπτο μας φέρνει επιτέλους στο κεντρικό οδικό δίκτυο του χωριού, απέναντι από ένα μεγάλο καφενείο. Είναι ιδανική στιγμή για καφεδάκι και ξεκούραση, μετά από συνολική χαλαρή πορεία μιας περίπου ώρας από το κέντρο της Σωτηρίτσας.

ΤΟ ΦΑΡΑΓΓΙ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΠΑΡΑΛΙΑ ΤΗΣ ΒΕΛΙΚΑΣ

Στην ουσία πρόκειται για το υπόλοιπο τμήμα του ενιαίου φαραγγιού, που αρχίζει από την Μελίβοια, συναντάει την παράκαμψη προς την Σωτηρίτσα (πάνω από τον καταρράκτη) και συνεχίζει μετά ως τις πεδινές εκτάσεις, πριν από την παραλία της Βελίκας. Ανάλογα με τη διάθεση και τις αντοχές του ο πεζοπόρος έχει τρεις δυνατότητες: είτε να ξεκινήσει από τη Μελίβοια, είτε πάνω από τον καταρράκτη είτε ακόμη και από τη θέση "Αρνάτικα", χαμηλά, ΒΑ της Σωτηρίτσας. Στη θέση αυτή φτάνουμε, αν ξεκινήσουμε από την είσοδο του χωριού, ακριβώς κάτω από τον ξενώνα και κατηφορίζουμε έναν βατό χωματόδρομο για 1,3 χλμ. Είναι μια ωραία διαδρομή ανάμεσα από υπεραιονόβιες καστανιές και πυκνότατο δάσος από ρείκια και κουμαριές.

400 περίπου μέτρα πριν από τη θέση Αρνάτικα και την αρχή του μονοπατιού, συναντάμε δύο εξωκκλήσια, ένα παλιό και ένα νέο, που είναι και τα δύο αφιερωμένα στην **Μεταμόρφωση του Σωτήρος**. Από το παλιό εξωκκλήσι πήρε το χωριό το νεότερο όνομά του (το

παλιό ήταν "Κάλιστα", που στα σλάβικα σημαίνει μεταξύ άλλων και εξωκκλήσι).

Το παλιό εκκλησάκι είναι ένας μεταβυζαντινός μονόχωρος ναϊσκος, με πλακόστρωτο δάπεδο, λιτό εσωτερικό και τοίχους ασβεστοχρωσμένους, τόσο εξωτερικά όσο και εσωτερικά. Αυτή η ανεξήγητη τάση για σοβάντισμα, εκτός από την επικάλυψη της εξωτερικής τοιχοποιίας, έχει ίσως εξαφανίσει στο εκκλησάκι και οποιαδήποτε πιθανή τοιχογραφία. Οι μόνες μορφές αγίων που διατηρούνται και

Το παμπάλαιο εξωκκλήσι της Μεταμόρφωσης του Σωτήρος. Διακρίνονται αρχιτεκτονικά μέλη από αρχαιότερο κτίσμα. Μετά την κάλυψη του εσωτερικού με ασβέστη οι μόνες μορφές αγίων που διακρίνονται ακόμη είναι ζωγραφισμένες σε ξύλινο μαδέρνι στον εξωνάρθηκα.

διακρίνονται ακόμη είναι ζωγραφισμένες σ' ένα μακρύ μαδέρι στον μικρό εξωνάρθηκα.

Σε πολλά σημεία της τοιχοποιίας αλλά και διάσπαρτα στο έδαφος, υπάρχουν μαρμάρινα αρχιτεκτονικά μέλη από κτίσμα αρχαιότερο. Όλα είναι καλυμμένα από ασβέστη. Μόνον το σχήμα προδίδει την προέλευση, το υλικό και την παλαιότητά τους. Μεγάλο τμήμα του βόρειου τοίχου του ναΐσκου έχει καταπέσει και αν δεν γίνουν εργασίες αποκατάστασης, η επιβίωση της εκκλησούλας στο μέλλον θεωρείται αβέβαιη.

Επιστρέφουμε στη θέση Αρνάτικα, όπου υπάρχει ξύλινο κίосκι δίπλα στο ρέμα. Η ξύλινη πινακίδα με την ένδειξη "Βελίκα" δημιουργεί την εντύπωση ότι υπάρχει κάποιος δρόμος, που πολύ σύντομα όμως οδηγεί σε αδιέξοδο. 40 μέτρα πάνω από το κίосκι διακρίνεται η αρχή του στρωμένου με πέτρες μονοπατιού. Στον ξύλινο πάσσαλο που βρίσκεται εκεί υπήρχε προφανώς καταποπιστική πινακίδα, που δυστυχώς έχει αφαιρεθεί. Εν πάση περιπτώσει, αυτή είναι η αρχή του μονοπατιού για την Βελίκα.

Αμέσως μετά τον δικαιολογημένο αρχικό εκνευρισμό γι' αυτές τις παραλείψεις, το φυ-

σικό περιβάλλον μας αποζημιώνει. Το πρόσφατα διανοιγμένο μονοπάτι ελίσσεται ανάμεσα σε αδιαπέραστο δάσος κουμαριάς

Σε τρία λεπτά διασχίζουμε μεγάλο και ωραίο ξύλινο γεφυράκι και μετά από λίγο ένα δεύτερο. Κατηφορίζουμε στην κοίτη του ρέματος και αμέσως μετά μερικά σκαλοπάτια μας οδηγούν σε θέση ξεκούρασης με τραπέζι και παγκάκια και πινακίδα με την ένδειξη: "Φράγμα του Δασαρχείου". Ακολουθεί υπέροχη βλάστηση με ανθισμένα ρείκια, αριές, κουμαριές, πουρνάρια, αβασιινιές και αναρίθμητα λουλούδια. Η πορεία είναι ελαφρά κατηφορική και πολύ ξεκούραστη. Συναντάμε τρίτο γεφυράκι, ενώ γύρω μας αρχίζει να αναπτύσσεται δάσος από πανύψηλα πλατάνια.

20' μετά την αναχώρησή μας φτάνουμε στη θέση "Ρούβα" με παγκάκια ξεκούρασης και ωραίο ξύλινο γεφύρι, μήκους 11 μέτρων. Αμέσως μετά συναντάμε ένα μικρότερο γεφύρι και σ' ένα δεκάλεπτο φτάνουμε στη θέση "Τσιόκανου". Δίπλα στο ρέμα υπάρχει πετρόχτιστη πηγή, ο διψασμένος όμως πεζοπόρος θ' απογοητευτεί, γιατί δεν τρέχει ούτε σταγόνα. Μια πινακίδα μας υπενθυμίζει προς τα δεξιά την κατεύθυνση για Βελίκα. Πηδάμε πάνω

από την στενή κοίτη του ρέματος και συναντάμε μπροστά μας το έκτο γεφύρι, στο στάδιο της κατασκευής του. Σ' ένα πεντάλεπτο φτάνουμε σε θέση αναψυχής με κιάσι, τραπέζι, παγκάκια και δύο γιγαντιαία πλατάνια με ηλικία πολλών αιώνων. Ακριβώς από πάνω, σ' έναν κατάφυτο λοφίσκο, βρίσκεται το εξωκκλήσι της Αγίας Τριάδας. Αυτό είναι στην ουσία το σημείο τερματισμού του μονοπατιού, μια διαδρομή που με χαλαρή πορεία από την θέση Αρνάτικα, δεν ξεπερνάει τα 50 λεπτά.

Ήδη το παραδεισένιο περιβάλλον του φαραγγιού δίνει τη θέση του σε τοπίο αγροτικό με εκτεταμένους οπωρώνες και ελαιώνες.

Δρόμος επίπεδος, μακρύς, χωρίς σκιά και κελάρυσμα νερού, που μας παίρνει σχεδόν μια ώρα για να μας φέρει στην παραλία της Βελίκας. Θα προτιμούσαμε αντί γι' αυτήν την ουδέτερη διαδρομή, να επιστρέψουμε στο σημείο εκκίνησης, στην θέση Αρνάτικα.

Το Φαράγγι της Σωτηρίτσας, είτε προς τη Μελίβοια, είτε προς τα παράλια, αποτελεί μια ευκαιρία για έναν θαυμάσιο περίπατο, σε μια φύση ιδιαίτερης ομορφιάς, που κάθε εποχή έχει τα δικά της χαρακτηριστικά.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Ένα απόβραδο, προχωρημένη άνοιξη πια, ξαναβρισκόμαστε στο Αγνάντι. Τα χιόνια στον Κίσαβο έχουν λιώσει, το τζάκι είναι σβηστό. Βγαίνουμε στο μπαλκόνι και αγναντεύουμε. Απόλυτη άπνοια, απόλυτη γαλήνη. Οι βουερές και παγωμένες ριπές του χειμωνιάτικου αγέρα, έχουν κρυφτεί ψηλά, στις κορυφές του Κίσαβου, τις ήρεμες τούτες ώρες της άνοιξης ζουν μόνον στις αναμνήσεις μας. Το πορφυρό ηλιοβασίλεμα πίσω

από το λόφο του Προφητηλία δίνει σταδιακά τη θέση του στη νύχτα. Ο ορεινός όγκος βυθίζεται στο σκοτάδι, το περίγραμμά του γίνεται όλο και πιο ασαφές στον ουρανό. Το μόνο σημείο που λαμπυρίζει είναι τα φωτάκια της Μελίβοιας, αναρίθμητοι μικροί πολυέλαιοι, κρεμασμένοι στις σκοτεινές πλαγιές του Κίσαβου.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Θερμές ευχαριστίες οφείλονται: Στον Δήμαρχο του Δήμου Μελίβοιας **Αντώνη Γκουνταρά** και στον γραμματέα **Αντώνη Δημηνίκο** για τις βοήθειές τους. Στον **Νίκο Σοφολόγη** για την παραχώρηση της αρχαιολογικής φωτογραφίας από το υπό έκδοση βιβλίο του για την Σωτηρίτσα. Στον **Στέλιο** και στη **Βάσω** για την τόσο εγκάρδια φιλοξενία στον όμορφο ξενώνα τους.

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

ΔΗΜΟΣ ΜΕΛΙΒΟΙΑΣ: ΤΗΛ. 24940/51139

ΔΙΑΜΟΝΗ:
Ξενώνας **ΑΓΝΑΝΤΙ**, Τηλ. 24940/31015 (Σωτηρίτσα), 2410/231551 (Λάρισα) 6973/011804

ΕΣΤΙΑΣΗ:
ΤΑΒΕΡΝΑ ΑΝΤΩΝΗ ΔΗΜΗΝΙΚΟΥ
Τηλ. 24940 /31514, 6978/557970

ΚΑΦΕΝΕΙΟ Κ. ΓΙΑΝΝΗ

ΑΠΟΣΤΑΣΕΙΣ Παλιάς Σωτηρίτσας από:
Παραλία: **7χλμ.**, Αγιά: **8χλμ.**
Λάρισα: **44χλμ.**, Θεσπίζη (μέσω Αγιάς):**180 χλμ.**, Κισσάβου:**159 χλμ.**, Παραλίας: **167 χλμ.**, Αθήνα: **380 χλμ.** περίπου.

